

lebige Skolelærerkald. Jeg vil dernæst spørge den ærede Minister, om han mener, naar disse Ansøgninger blive tilstillede Borgerrepræsentationen eller Sogneforstanderskabet, at de da i mindste Maade have nogen Forpligtelse til at holde den hemmelige Erklæring fra Præsten og Provsten fremdeles hemmelig for den Søgende, dersom han anmoder om at see den. Jeg vil antage, at den ærede Minister dog ikke vil driste sig til at paastaae, at Sogneforstanderskabet eller Borgerrepræsentationen ikke i denne Henseende har fri Haand. Men naar han maa indrømme det, troer jeg, at det ogsaa af den Grund vil vise sig uheldigt, at han har udstedt dette Cirkulære. Jeg stoler paa den Frisindethed hos Fleertallet af Landets Befolkning, at intet Sogneforstanderskab vil nægte den af de Ansøgende, der anmoder om at maatte gjøre sig bekendt med den Erklæring, Præsten og Provsten har afgivet, Tilladelse dertil, og jeg holder mig overbevist om, at ingen Administration kan gjøre Indskrænkning i deres Frihed dertil. — Jeg har derfor svaret de forskjellige Lærere, der skriftlig og mundtlig have henvendt sig til mig, at Cirkulæret er et Indgreb i Kommunens Ret, forsaavidt det skal forstaaes saaledes, at den Kaldsberettigede kan holde de omhandlede Ansøgninger tilbage, saa at vedkommende Indstillingsautoritet ikke bliver bekendt med dem; med Hensyn til de hemmelige Erklæringer har jeg derimod sagt, at det ikke har saa meget paa sig, thi jeg antager, at de Vedkommende overalt hos Sogneforstanderskaberne eller Borgerrepræsentationerne ville kunne faae dem at læse, og jeg troer, at naar det bliver de Herrens Præster og Provster vitterligt, at Kommunalbestyrelserne ingen Hemmelighed gjøre af deres hemmelige Erklæringer, ville de meget snart indsee, at Forlangendet ikke har været vel betænkt. Endnu vil jeg spørge den ærede Minister, om han mener, at en Præst eller en Provst ikke er berettiget til at lade vedkommende Skolelærer læse den Erklæring, han afgiver, før den afgaaer, om Ministeren mener, at Cirkulæret forbyder Præst og Provst at lade Ansøgerne læse Erklæringerne, naar de selv ville det. Dersom den ærede Minister vil svare, at naar vedkommende Præst eller Provst ville vise Skolelæreren Erklæringen, er det til-

labt, saa troer jeg ogsaa, at der med Hensyn hertil er Grund til at sige, at det var bedre, om Cirkulæret ikke var blevet udstedt; thi den Provst eller Præst, der ikke vil gjøre det, kommer da til at staae i et besynderligt Lys hos vedkommende Skolelærer. — Det, jeg altsaa ønsker mig Forklaring over, er: om Ministeren mener, at en Provst eller Præst gjør sig skyldig i Noget, der er utilbørligt overfor dette Cirkulære, naar han lader vedkommende Skolelærer læse den afgivne Erklæring, forinden den afgaaer, samt hvorledes Ordene „for at komme i Betragtning“ ere at forstaae, og endelig: hvorvidt Ministeren troer paa nogen Maade at kunne lægge Sogneforstanderskabet Hindring iveien for at lade vedkommende Skolelærer gjøre sig bekendt med de nævnte Erklæringer. Jeg har ikke kunnet andet end beklage, at dette Cirkulære er udstedt. Det er mig meldt fra forskjellige Steder her i Landet, navnlig fra Lærere, hvorledes det allerede skal have viist sig at fremkalde mindre ønskelige Ting. Der skal saaledes hos en vis Provst have været gjort Forlangender i Henshold til dette Cirkulære, som Vedkommende mener gaaer endnu videre, hvori de troe sig bestyrkede ved, at en saadan Bestemmelse overhovedet er udgaaet fra vedkommende Ministerium. Jeg skal nævne et Exempel, der meget let kan finde Efterlignelse. Det er mig bekendt, at en Lærer, som søgte Forslyttelse, ikke kunde faae sin Præst til at give sig en Erklæring; det var før Cirkulæret kom ud, og altsaa var Præsten berettiget til at levere ham selv en saadan Erklæring; — da Skolelæreren nu sagde til ham, at det vilde see underligt ud, om der ikke var en Attest fra Hans Velærværdighed med Ansøgningen, naar den kom andetsteds hen, og at han derfor for at forklare det vilde skrive paa sin Ansøgning, at Hans Velærværdighed ikke havde troet at kunne give ham en saadan Attest, fordi han holdt saameget af ham, at han paa ingen Maade kunde ønske, at han skulde blive forflyttet, saa fik han piebliffelig en udmærket Attest fra den vedkommende Præst. Dette er kun en Antydning af, hvad der kan skee under de nuværende Omstændigheder. Jeg skal altsaa tillade mig at bede den ærede Kultusminister om at give mig de Oplysninger, der indeholdes